

MONITORUL

PRIMĂRIEI ORAȘULUI DETA

Anul XV • Nr. 179 • Septembrie 2023 • Apare lunar • GRATUIT • www.detatm.ro

Școala și-a deschis din nou porțile

Clopoțelul a sunat încă o dată, anunțând începerea unui nou an școlar, pe care îl dorim liniștit și rodnic pentru toți cei implicați, direct sau indirect, în procesul de educație: cadre didactice, elevi, părinți. După o vară în care fiecare a reușit să adune amintiri prețioase, pe care le va purta în suflet mult timp de acum încolo, doamna toamnă a reamintit azi că un nou an școlar ni se așterne înaintea. Liceul Tehnologic "Sf. Nicolae" din Deta și-a deschis, cu aceeași căldură dintotdeauna, porțile, pentru toți elevii săi, de la bobocii de Clasă Pregătitoare, care azi au trecut prima oară pragul școlii, cu multă emoție, însoțiți de părinți și de învățători, până la elevii de clasa a XII-a, care, la sfârșitul acestui an, vor deveni absolvenți, făcându-ne, cu siguranță, cinste, ca de fiecare dată, cu rezultatele lor și ducând numele liceului mai departe, la facultăți de prestigiu. Festivitatea de deschidere a noului an școlar a avut loc în curtea Școlii Gimnaziale a orașului, începând cu ora 9, care a devenit neîncăpătoare pentru mulțimea de părinți, elevi și profesori care au participat. Cu această ocazie, s-a ținut o slujbă de Te Deum, la finalul căreia preotul oficiant a ținut să aibă un scurt discurs în care a amintit cu emoție despre primele zile de școală ale sale. Slujba a fost urmată de cuvântul domnului primar al orașului Deta, care a prezentat două proiecte în desfășurare: Tinerii pentru Cooltură finanțat prin POIM și Proiectul de încălzire cu apă geotermală a corpului

liceului care este în derulare, fiind finanțat prin Programul Operațional Infrastructură (POIM), oferind asigurări, în continuare, cu privire la colaborarea dintre primărie și școlile din oraș. De asemenea, reprezentantul Consiliului Elevilor, Cosmin Ceorcea, a ținut un scurt discurs, în care a invitat bobocii claselor a IX-a la tradiționala activitate din a doua zi de școală, în care aceștia vor fi ghidați pas cu pas de colegii lor mai mari, într-un tur al liceului, dar și al cunoașterii și al autocunoașterii. Doamna director a liceului, profesor Ioana Miloș, a menționat încă o dată importanța educației în viața fiecăruia dintre noi, invitându-i pe elevi să se depășească și în acest an pe ei înșiși, profitând de cunoștințele pe care școala le oferă, atât de necesare pentru viață. "Educația este cea mai puternică armă care poate schimba lumea" sunt binecunoscutele cuvinte ale lui Nelson Mandela, iar școala reprezintă leagănul educației. Deci, având această armă pentru a lumina întunericul vieții, să profităm cu toții de ea și să ne dăruim pricepera în tot ceea ce facem, contribuind la transformarea lumii într-una mai bună. Liceul Tehnologic "Sf. Nicolae" vă dorește tuturor un nou an școlar liniștit și rodnic! Multe reușite! (Director, Prof. Miloș Ioana)

Editorial

Petru Roman

Noul an școlar a început cu dreptul

Am avut bucuria să particip și în acest an la deschiderea anului școlar în Deta. Ca de fiecare dată m-am încărcat cu o energie pozitivă și plină de optimism. Mă bucur să văd an de an de elevii care trec toamna pragul școlii. Îmi aduc aminte de fiecare dată de vremea în care eram și eu elev și văd cât de multe s-au schimbat în oraș de atunci. Anul acesta avem și o premieră pentru caderele didactice și copiii care învață la Deta. Am câștigat un proiect pe POIM care ne va permite să realizăm o instalație de încălzire care va folosi apa geotermală. Este o realizare care ne va aduce multe economii la buget și care va asigura confortul elevilor și profesorilor din orașul nostru. Ca și în anii trecuți am avut grință și acum să facem la timp lucrările de reparații și întreținere la școli și am mai anunțat încă un proiect de dotare a școlilor și grădinițelor cu mobilier, cu materiale didactice și cu echipamente digitale pentru unitățile de învățământ preuniversitar. Acest proiect este finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Național de Redresare și Reziliență. Deta va beneficia de 465 300 de euro din acest proiect, bani care vor fi alocați Grădiniței cu Program Prolungit, școlilor cu clasele I-IV din Deta și Opațița și Liceului Tehnologic "Sfântul Nicolae". Așadar școala a început la Deta cu vești bune. Administrația locală a făcut tot ce se putea pentru a sprijini educația. Le doresc mult succes în acest nou an școlar copiilor și dascălilor din orașul nostru!

Ansamblul de dansuri românești invitat în Sebia

Ansamblul de dansuri populare românești a Centrului Cultural Deta a onorat invitația de a participa la evenimentul "Zilele Românilor din Glogonj", organizat de către Societatea Cultural Artistică Veselia Glogonj, care a avut loc duminică, 24 septembrie 2023. Cele două localități păstrează o prietenie strânsă de lungă durată, iar dovada acestui fapt constă în buna colaborare culturală. Orașul nostru a fost reprezentat de către grupa de seniori și cea de tineri a ansamblului românesc, care au oferit publicului numeros suite de dansuri din zona de câmpie a Banatului și de către talentata interpretă Sara Peter, care a încântat inimile tuturor celor prezenți. Momentele cofegrafice au purtat semnătura maiestuosă a tinerilor profesori coregrafi Raul Lazăr și Cristina Grbici, aranjamentul muzical fiind realizat sub coordonarea instrumentistului Radu Cuciurean. Momentul artistic oferit de membrii ansamblului nostru a fost îndelung apreciat atât de organizatori, de invitații lor dar și de publicul larg. Artiștii noștri s-au întors acasă cu o desagă plină de amintiri frumoase, care vor rămâne impregnate în inimile tuturor, dar și cu mândria de a avea un ansamblu de tineri și coregrafi care să promoveze patrimoniul folcloric bănățean și Orasul Deta la cel mai înalt nivel!

Ansamblul Margareta la Zilele Culturale Maghiare

Ansamblul maghiar Margareta din Deta a participat în data de 23 septembrie la cea de a 8-a editie a Zilelor Culturale Maghiare din Timișoara. Grupa de tineri a ansamblului a reprezentat cu cinste orașul nostru cu un dans din zona Ciucului (Harghita) în coregrafia lui Attila Telbisz și cu coordonarea artistică a doamnei Stanciu Clara. Ca de fiecare dată tinerii dansatori au fost răsplătiți cu aplauze îndelungi din partea publicului numeros din Piața Operei din Timișoara. Zilele Culturii Maghiare este un eveniment de anvergură care aduce în prim plan cultura, muzica, gastronomia și tradițiile maghiare. Zilele Culturale Maghiare Timișoara 2023 au fost o sărbătoare a multiculturalității. Conceptul principal al festivalului este promovarea și consolidarea culturii maghiare la patru niveluri - cultura locală și oferta culturală din Timișoara și județul Timiș, oferta culturală maghiară din zonele limitrofe din Euroregiunea Dunăre-Criș-Mureș-Tisa și Banatul istoric (județele Arad și Hunedoara, județele Csongrad-Csanad și Bekes din Ungaria, Provincia Autonomă Vojvodina din Serbia), oferta culturală maghiară din Transilvania și la ultimul nivel oferta culturală maghiară universală. Proiectul face parte din Programul cultural național „Timișoara – Capitală Europeană a Culturii în anul 2023” și a fost finanțat prin programul Grow Timișoara 2023, derulat de Centrul de Proiecte al Municipiului Timișoara, cu sume alocate de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Culturii.

2 | Nr. 179 | luna septembrie 2023

O vară încununată de succes pentru Ansamblul "Sveti Nikola,"

Vara reprezintă, pentru mulți dintre noi, anotimpul bucuriei și al veseliei pentru că este anotimpul florilor, al soarelui, al vacanțelor. Este ocazia prielnică de crea povești și a strângeră amintiri. Pentru Ansamblul "Sveti Nikola," Deta această vară a însemnat tocmai prilejul potrivit de a aduna în desaga amintiri vrednice și dragi sufletului, care să rămână impregnate pentru totdeauna în inimile membrilor săi. Astfel, în palmaresul cultural bogat pe care îl deține acest ansamblu de-a lungul anilor, se adaugă noi spectacole și activități, care au reușit să aducă pe lângă succese, experiențe și clipe de neuitat, promovarea orașului Deta, precum și valorificarea patrimoniului folcloric multicultural al localității noastre. Astfel, după participarea la cel mai însemnat eveniment cultural al localității noastre, și anume Zișele Culturale ale Orașului Deta, Ansamblul Sveti Nikola a avut o activitate demnă de remarcat.

Tabăra de vară de la Krusevac, Serbia

În perioada 20-24 august, 22 de membrii din toate grupele ale Ansamblului Sveti Nikola au participat la tabăra de tineret, organizată în orașul Kruševac din țara vecină, Serbia, organizată de Primăria Kruševac și finanțată de Ministerul pentru Diaspora al Serbiei. Această tabără a fost dedicată copiilor și tinerilor sârbi din diaspora, având ca obiectiv valorificarea și păstrarea identității naționale sârbe. Alături de membrii ansamblului nostru au participat încă trei ansambluri din Slovenia și unul din Bosnia – Republika Srpska, orașul Kruševac fiind gazda a peste 100 de copii și tineri, oferindu-le în cele 3 zile clipe minunate, prin activități care i-au ajutat să se apropie de cultura poporului sârb, dar și să lege prietenii și să petreacă timp liber de calitate. Debutul primei zile de ședere a fost alocat cunoașterii orașului Kruševac, care se bucură de o istorie bogată și însemnată pentru această țară. Astfel aceștia au vizitat

orașul, dar și obiective turistice însemnate precum Muzeul Național, Casa Memorială Simić, Biserica Lazarica, monumentul eroilor, fosta cetate, fiind coordonați de un ghid turistic profesionist. Tot în aceeași zi a avut loc, la primăria orașului, întâlnirea participanților în tabără cu primarul orașului și ministrul pentru diaspora, iar apoi copiii și tinerii s-au putut bucura de o petrecere pe cînste cu spumă la complexul de bazine din cadrul Centrului Sportiv din localitate. A doua zi a fost dedicată naturii. Membrii ansamblurilor au petrecut prima parte a zilei pe muntele Jastrebac, trecând prin traseul parcului de aventuri și cățărându-se pe un munte artificial. Apoi, în a doua parte a zilei, au vizitat parcul dino din oraș, denumit Parcul Colorat unde pe lângă numeroasele atracții pentru copii, au trecut prin multe jocuri organizate pe echipe. Bucuria a fost cu atât mai mare, dat fiind faptul că din cele 10 echipe participante membrii ansamblului nostru au obținut locul I. Deplasarea de la cazare spre acest parc a avut loc cu autobuze deschise. A treia zi a fost dedicată întru totul prieteniei. Dimineață toți participanții au sădit un copac, denumit copacul prieteniei împreună cu doamna primar al orașului, iar mai apoi după masă au participat la parada portului popular. A urmat spectacolul organizat în centrul orașului. Ansamblul nostru a reprezentat etnia sârbă din România și orașul Deta cu dansuri din Banat, cu toate cele trei grupe, reușind să cucerească publicul numeros. Au fost 3 zile de prietenie, distracție și cunoaștere care vor rămâne întipărite adânc în amintirile tuturor celor prezenți.

Cantonament folcloric

O tradiție pentru Ansamblul Sveti Nikola este să participe în fiecare vară la cantonamentul folcloric de la Baziaș, județul Caraș-Severin. Prin urmare nici acest an nu a fost o excepție, astfel grupa de tineri a ansamblului a petrecut în perioada 28 august – 2 septembrie, la Centrul Cultural Sveti Sava din Baziaș, un timp de calitate între colegi, reușind să dezvolte și să perfecționeze abilitățile artistice, precum și să valorifice cunoștințele legate de activitatea pe care o desfășoară. Astfel, membrii ansamblului

au desfășurat mai bine de 6 ore de dans pe zi, au repetat cântecele din repertoriul ansamblului, au urmat cursuri de comportament scenic și de cunoaștere a costumelor populare, reușind să își îmbunătățească activitatea culturală.

Maratonul folclorului sârbesc

Un alt eveniment important la care a participat Ansamblul Sveti Nikola în acest an a fost Festivalul folclorului "Maratonul cântecului și dansului popular sârbesc", ajuns la cea de-a XXVIII-a ediție, fiind unul din cele mai importate evenimente culturale organizate de Uniunea Sârbilor din România, atât datorită anvergurii sale prin participarea ansamblurilor folclorice sârbești din România, cât și prin promovarea culturii, dansului și cântecului sârbilor din România. În acest eveniment s-a desfășurat în data de 2 septembrie în Piața Libertății din Timișoara pe o scenă imensă, la care au participat 20 de ansambluri folclorice din localitățile: Deta, Saravale, Sînmartinul Sârbesc, Sânnicolau Mare, Sânpetru Mare, Arad, Cenad, Variaș, Stanciova, Dinaș, Moldova Veche, Belobreșca, Socol, Radimna, Liubcova, Svinița și Timișoara. Piața Libertății a fost copleșită de oameni dornici să guste din folclorul autentic sârbesc. Ansamblul nostru a oferit publicului numeros coregrafia "Zelen Bagrem udara", semnată de cunoscutul coregraf Milorad Lonić, prezentând prin intermediul cântecelor și a dansului din zona Banat o mostră de cultură și tradiții autentice. Membrii ansamblului au fost răsplățiți cu ropote de aplauze din partea publicului, public alcătuit și din foarte mulți turiști străini. Iată cum vara a oferit ansamblului Sveti Nikola roadele semănate în primăvară și numărate în toamnă. Îi felicităm pentru reușita activităților desfășurate și le mulțumim pentru bucuriile pe care ni le oferă prin promovarea culturii orașului nostru și păstrarea identității multiculturale. (Božić Diana)

Ruga sârbească la Deta

Tradițiile și obiceiurile care stau la baza identității poporului sârb sunt deja reprezentative pentru cetățenii de etnie sârbă din orașul Deta, dar în același timp acestea fac parte din clădirea multiculturalității orașului nostru. Astfel că, atunci când ne referim la serbarea hramului bisericii ortodoxe sârbe în orașul Deta, putem spune că tradițiile legate de acest eveniment sunt unele dintre cele mai emblematicetice ale acestei etnii, fiind cunoscute în detaliu de toți cetățenii orașului nostru. Ziua de duminică, 10 septembrie, care a marcat hramul bisericii ortodoxe sârbe din Deta, și anume „Soborul tuturor sfinților sârbi” cu siguranță a reușit și în acest an să ofere momente de neuitat, completând albumul amintirilor valoroase pentru comunitatea sârbă din orașul nostru, și nu numai. Evenimentul a debutat dimineață, la ora 10:30, odată cu oficierea Sfintei Liturghii la Biserica Ortodoxă Sârbă, din localitatea noastră, lăcaș de cult care a fost sfințită în urmă cu un an și care constituie locul de rugăciune al enoriașilor sârbi din Deta. După amiază, începând cu ora 17:00, a avut loc tradiționala sfințire a colacului, în acest an nașii rugii fiind familia Iust, iar pentru ca această tradiție veche a poporului sârb să dăinuie și mai departe, colacul a fost preluat de alți nași, și anume familia Iovanovici, astfel moștenirea lăsată din străbuni să fie conservată și ținută cât mai departe de uitare. Nelipsiți de la acest eveniment au fost bineînțele membrii ansamblului Sveti Nikola din Deta, care de la mic la cel mai mare membru au întins cunoscutul „malo kolo” imediat după sfințirea colacului, în curtea bisericii, iar atmosfera muzicală a fost asigurată de acordeoniștii Deian

Giurgiev și Șața Stoianovici. A urmat, apoi, o altă horă în fața bisericii după care în fruntea noii nașe, ansamblul Sveti Nikola împreună cu înaltele fețe bisericești, care au oficiat sfințirea colacului, invitații: deputatul și președintele Uniunii Sârbilor din România, domnul Ognean Crstici și primarul orașului Deta, domnul Petru Roman, cu toți participanții la eveniment s-au îndreptat în parada portului popular spre scena Parcului Anton Kratzer, acolo unde a avut loc un spectacol folcloric oferit de grupele de dansatori ale Ansamblului Sveti Nikola Deta. Ziua nu s-a încheiat fără tradiționalul bal al rugii sârbești, alături de orchestra condusă de către Șața Stoianovici, din care face parte și tânărul acordeonist din orașul nostru Deian Giurgiev și interpretele Mela Ianoșevici și Tania Vlașci. Vremea frumoasă, artiștii de calitate, spectacolul folcloric, și numărul mare de participanți au contribuit la reușita acestui eveniment, care dovedește că această tradiție veche a poporului sârb va dăinui mult timp de acum înainte în orașul Deta. (Diana Božić)

Vulturii Roșii au câștigat turneul de fotbal Maracana 2023

În perioada 14-19 august s-a desfășurat turneul de fotbal Maracana 2023, un turneu cu tradiție pentru orașul Deta. La startul competiției s-au înscris 6 echipe având în componență doar jucători cu domiciliu în orașul Deta. Echipele au fost împărțite în două grupe.

Grupa A - Mihai Viteazu, Vulturii Roșii, FCK
Grupa B - Opațița, Deta II, Cercetașii

În finala turneului Vulturii Roșii au reușit să învingă Deta II cu scorul de 2-1, iar în finala mică FCK a câștigat în fața echipei Cercetașii cu scorul de 10-8, după executarea loviturilor de la 7 metri.

Clasament Maracana 2023

Locul 1 - Vulturii Roșii
Locul 2 - Deta II
Locul 3 - FCK

CĂȘĂTORII

- ♥ SEIN LEONARDO și NICA ROMINA – 28.08.2023
- ♥ FERCOVICI ADRIAN și SEIN DOINA RIBANA – 28.08.2023
- ♥ FEKETE ADRIAN RADU și PAȘCA IASMINA IULIA – 31.08.2023
- ♥ PRISACA RAUL COSTEL și CÂRCIUMARU DANIELA ALEXANDRA – 02.09.2023
- ♥ ROB MIHAI GABRIEL și ION IZABELA LAVINIA – 09.09.2023
- ♥ PAȘCA CRISTIAN EMIL și FOLTUȚ MELISA – 17.09.2023
- ♥ ȘIPEȚAN CRISTIAN DENIS și NEGREȚ DENISA IONELA – 22.09.2023

Le dorim Casă de piatră!

**Dumnezeu
să îi odihnească
în pace!**

† PRICOP DUMITRU – 83 ANI

† MUDURA IRINA FOSTĂ LORINCZ – 87 ANI

**Primăria orașului Deta
transmite familiilor
îndoliate,
sincere condoleanțe!**